

2020

ap
da

Agència Andorrana
de Protecció de Dades

PRINCIPALS INFORMES I EXPEDIENTS DICTATS PER L'AGÈNCIA ANDORRANA DE PROTECCIÓ DE DADES

EXPEDIENTS

L'Agència té l'obligació d'iniciar els procediments d'investigació de totes les denúncies presentades per qualsevol persona interessada i incoar els expedients administratius en cas que es consideri vulnerat el dret fonamental a la protecció de dades personals.

En els expedients administratius incoats l'any 2020 (19), l'Agència ha analitzat possibles vulneracions per ús i apropiació de dades personals, la difusió de les mateixes a través de xarxes socials, la tutela de drets personalíssims de protecció de dades, o d'accés i la divulgació de dades sensibles o la recollida excessiva de dades, entre d'altres qüestions.

INFORMES

En l'exercici de la seva funció consultiva, l'Agència Andorrana de Protecció de Dades atén les consultes que li formulen les persones físiques o jurídiques, així com les entitats i administracions públiques, respecte a tractaments de dades incloses en el seu àmbit d'aplicació. Al llarg d'aquest 2020, s'han formulat un total de 2.116 consultes a l'Agència Andorrana de Protecció de Dades. A partir de les consultes s'han redactat 177 informes (65.5% més que el 2019) dels qual 43 han estat dirigits a administracions públiques.

EXPEDIENTS

En la resolució d'expedients de l'any 2020, l'Agència ha donat resposta a les següents qüestions (entre d'altres):

a) Poden col·locar-se càmeres de videovigilància en una comunitat de propietaris?

D'acord amb l'art. 17 de la Llei 15/2003 i a l'art. 7 del Reglament el tractament de dades personals només el poden dur a terme els responsables del tractament amb el consentiment inequívoc de les persones interessades. Si sorgeix algun dubte referent a la prova de l'existència del consentiment de la persona interessada, la prova recau sobre el responsable del tractament. La persona interessada pot revocar el seu consentiment fent ús dels seus drets. En el cas presentat, la col·locació d'unes càmeres de videovigilància requereix d'un acord de junta per tal que sigui legítim.

b) Poden col·locar-se càmeres de videovigilància en establiments comercials que enfoquin a la via pública?

Tal i com es recull en la Recomanació 1/2015, sobre el tractament de dades de caràcter personal mitjançant càmeres amb finalitat de videovigilància, la instal·lació de càmeres de videovigilància en locals comercials ha de respondre a un criteri de proporcionalitat, és a dir, l'ús de sistemes de videovigilància ha de ser adequat, pertinent i no excessiu en relació amb les finalitats determinades i específiques que han motivat la instal·lació de les càmeres, i cal assegurar-se que les dades recollides sota una forma que permeti la identificació de les persones, no siguin conservades per un període superior al necessari. Per això, com a norma general no es poden captar imatges del carrer des d'instal·lacions privades. La captació incidental d'imatges de la via pública per a la vigilància d'edificis o instal·lacions només resulta legítima si és inevitable per assolir la finalitat de vigilància de l'edifici o la instal·lació.

c) A qui pertanyen les dades publicades a una xarxa social pel propi interessat? I si la xarxa social està en mode privat?

Ens trobem davant d'un cas en què la persona interessada penja dades relatives a la seva salut a una xarxa social i que consentí a què les mateixes fossin cedides a la mateixa. Tenint en compte a més a més, l'estatus de tancat o privat de la plana de «Facebook» de la persona interessada considerem que els fets aquí denunciats formen part d'un àmbit domèstic o particular, i per tant, queden fora de l'àmbit d'aplicació material del dret a la protecció de dades.

EXPEDIENTS

d) És il·legítim l'accés a la Història Clínica per part de personal administratiu d'un centre mèdic?

El requeriment que va fer la part denunciant davant el SAAS es respongué amb una taula on apareixien els següents valors: «data», «hora», «servei» i «centre» en un període de temps comprès entre el 22/01/2019 al 28/01/2020. (...)

Així, de l'anàlisi de la normativa aplicable i de la documentació aportada per les parts cal afirmar que l'exercici del dret a obtenir l'informe de traçabilitat de l'interessat es respongué adequadament i que el contingut del mateix s'ajusta al contingut fixat per la llei.

Vist el contingut de l'article 12 de la Llei 15/2003, s'ha d'entendre que el mateix té com a finalitat evitar que, per part dels que estan en contacte amb les dades personals emmagatzemades en fitxers, es realitzin filtracions de les dades o accessos a les mateixes no consentits pels titulars de les mateixes. Aquest deure és una exigència elemental i anterior al propi reconeixement del dret fonamental a la protecció de dades i comporta que les dades tractades no poden ser conegudes per cap persona o entitat que no tingui un interès legítim sobre les mateixes.

Per tot això, cal concloure que en el cas que ens ocupa no existí una vulneració del deure de confidencialitat ni es vulnerà la intimitat de la persona interessada al tractar-se d'un accés legítim a la seva HCCA, previst a la llei per a la realització de tasques administratives. (...)

Tot i això, l'Agència andorrana de protecció de dades recomanaria al SAAS que en els informes de traçabilitat que lliuren als interessats s'ampliï el contingut previst per la normativa del mateix fent menció també als camps de la HCCA als que s'ha accedit (camp descrit com a 'DADA' d'acord amb la documentació aportada com a «Annex Núm. 1: Informe de traçabilitat d'accessos a la HCCA corresponent al període sol·licitat»). Aquesta inclusió no suposaria una vulneració de la normativa de protecció de dades ja que no implicaria una divulgació de dades personals i alhora donaria més seguretat i garanties als usuaris que sol·licitin el seu informe de traçabilitat en el futur, evitant malentesos i mal-interpretacions dels mateixos.

EXPEDIENTS

e) La inclusió de dades personals en una notícia vulnera la normativa de protecció de dades?

Quan es produeix una col·lisió entre la llibertat d'informació i el dret a la intimitat, la primera gaudeix, en general, d'una posició preferent, sempre que es donin una sèrie de garanties, com ara que es tracti d'assumptes públics que siguin d'interès general per les matèries a què es refereixen i la notorietat de les persones que hi intervinguin i que contribueixin a la formació de l'opinió pública (tal com estableix la jurisprudència del Tribunal Constitucional, Sentència - 2002-12-RE).

En el cas aquí analitzat es tractava d'un fet noticiable que tenia interès públic en tractar-se d'adjudicacions de contractes públics.

En base a la consideració que la difusió de les dades l'efectuà un mitjà de comunicació (el diari) en el marc de la publicació d'una notícia informativa que en la data en que es publicà tenia el interès pel propi objecte de la mateixa, cal entendre que les dades denunciades eren un material per donar suport a un fet noticiable i per tant, s'engloben dins del dret de la informació.

f) I les imatges personals?

En el cas aquí analitzat es tracta de la il·lustració d'un fet noticiable que té lloc a la via pública. En base a la consideració que la difusió l'efectuà un mitjà de comunicació (el diari) en el marc de la publicació d'una notícia informativa sobre una manifestació feta a la via pública en motiu del dia de la dona, cal entendre que la imatge denunciada era un material per donar suport a un fet noticiable i per tant, s'engloba també dins del dret de la informació.

g) El dret de supressió sempre ha de contestar-se?

Les demandes de dret de supressió han de rebre una contestació. Aquesta pot ser positiva (confirmant la supressió de les dades) o negativa (adduint les causes que justifiquin la no cancel·lació de les dades personals de les bases de dades del responsable).

En el cas que en el termini d'un mes després que el responsable hagi rebut l'escrit on s'exerceix el dret de supressió no s'hagi rebut resposta o aquesta hagi estat negativa, l'interessat té dret a "efectuar un recurs contra dita decisió davant la jurisdicció competent" (art. 24 de la Llei 15/2003, de 18 de desembre, qualificada de protecció de dades personals), en aquest cas, l'Agència andorrana de protecció de dades.

INFORMES

En la redacció d'informes de l'any 2020, l'Agència ha donat resposta a les següents qüestions (entre d'altres):

a) L'enviament massiu de correus electrònics sense còpia oculta podria vulnerar la normativa de protecció de dades?

Si no es disposa del consentiment de tots els participants no es pot divulgar el correu electrònic dels interessats a tercers. Per tant, si no es fa còpia oculta, es pot considerar una vulneració de l'art. 12 de la Llei 15/2003, de 18 de desembre, qualificada de protecció de dades.

b) Pot un centre esportiu instal·lar sistemes d'accés biomètrics a per als seus socis?

Per tal que el sistema es consideri proporcional el responsable del tractament haurà d'oferir altres possibilitats d'accés als socis de les instal·lacions, com per exemple al manteniment del sistema actual. S'haurà d'obtenir el consentiment exprés de les persones afectades, informant clarament i de forma entenedora als afectats de la finalitat del tractament, del termini de manteniment de les dades, i de la possibilitat d'accedir a les instal·lacions mitjançant altres medis menys intrusius. També caldrà adoptar mesures de seguretat reforçades per tal de garantir la confidencialitat i la seguretat de les dades, adoptant protocols d'actuació adients.

c) Poden enregistrar-se les juntes de propietaris o les juntes d'accionistes?

Davant qualsevol recollida i tractament de dades personals serà necessari obtenir el consentiment dels interessats i complir amb el dret d'informació tal i com s'estableix a la normativa. En aquest cas, es pot optar per obtenir aquest consentiment:

- ad hoc a cada reunió;
- per escrit i exprés de cada participant; o
- incloure la possibilitat d'enregistrar les reunions en els estatuts, acceptant llavors els participants les condicions allà descrites en el moment d'acceptar formar part de l'entitat.

Així doncs, si de l'anàlisi de proporcionalitat de la mesura d'enregistrar les reunions se'n dedueix que es tracta de la mesura idònia i menys lesiva i s'obté el consentiment dels participants a les mateixes, les reunions de les juntes i les assemblees de clubs esportius podrien enregistrar-se.

INFORMES

d) Quina majoria és necessària per aprovar la instal·lació de videovigilància en una comunitat de propietaris?

No caldrà unanimitat sinó que amb majoria simple ja serà suficient d'acord amb els articles 26, 27 i 28 sobre presa d'acords de junta recollits al Decret legislatiu del 25-5-2016 de publicació del text refós de la Llei 12/2004, del 30 de juny, de propietat horitzontal.

e) Es poden instal·lar càmeres en l'àmbit laboral?

La instal·lació de càmeres de videovigilància és una mesura extraordinària arran de la seva naturalesa intromissiva i per tant, el seu ús només està justificat en aquells supòsits en que per al compliment de la seva finalitat, no existeixi una mesura menys lesiva. Les finalitats que podríem considerar legítimes per a la instal·lació d'aquestes mesures doncs podrien ser la seguretat o la prevenció de delictes tipificats al Codi Penal. Per tant, si les càmeres s'empren per una altra finalitat (com podria ser la monitorització del treball) aquest ús es pot considerar desproporcionat i excessiu.

f) Quin contingut mínim ha d'incloure la meua plana web?

El contingut mínim d'una plana web per que respecta al tractament de dades variarà segons el tipus de recollida de dades que es faci a través de la mateixa. Així, si una plana web no recull expressament dades personals de possibles clients (com pot ser un formulari de contacte, una botiga online, etc) només serà obligatòria la redacció d'un avís legal i una política de cookies. Ara bé, si la plana web recull expressament dades, caldrà incloure també una política de privacitat.

g) A qui pertany un correu electrònic d'empresa?

La El correu electrònic d'empresa és una eina de treball que l'empresari posa a disposició del treballador i, com a tal, l'empresari té dret a controlar i a limitar-ne l'ús. Aquest control però només pot limitar-se a dos objectius: garantir la seguretat dels recursos informàtics de l'empresa i evitar els abusos en l'ús personal d'aquestes eines. En qualsevol cas, el treballadors ha de ser informat d'aquest control i dels usos permesos abans de començar a fer servir el correu. Quan la relació laboral s'extingeixi, l'empresari haurà d'eliminar l'adreça i haurà de donar un termini previ al treballador per tal que destrii aquella informació personal que hi tingui emmagatzemada. Durant el termini comprès entre l'extinció de la relació laboral i la supressió definitiva del correu, l'empresari té prohibit l'accés a l'adreça electrònica.

INFORMES

h) Puc enviar correus comercials als clients que m'han cedit el seu correu electrònic? I Whatsapps?

Per tal de poder duir a terme aquestes pràctiques, el client ha de ser informat i ha d'autoritzar a que es reculli el seu telèfon o el seu correu electrònic per a la finalitat d'enviament de publicitat o de comunicacions a través de xarxes socials. De no disposar d'aquest consentiment, es considerarà un ús indegut de les dades personals de clients.

i) Quan es considera que s'ofereixen béns i serveis a la UE d'acord amb l'article 3 del RGPD?

Es tracta d'un anàlisi cas per cas i caldrà tenir en compte diferents factors:

- Es fa referència nominalment a un estat de la UE o a la pròpia UE en referència al bé o servei ofertat
- El responsable de tractament o el seu prestador de serveis han contractat els serveis d'un cercador a la xarxa per tal que els seus serveis i ofertes siguin fàcilment visibles per part de consumidors a la UE o s'ha dut a terme una campanya de marqueting dirigida a una audiència que resideixi a països de la UE
- La pròpia naturalesa internacional de l'activitat analitzada, com poden ser activitats, béns o serveis turístics
- Que es faci menció o hi hagi un apartat concret de contacte per tal de posar-se en contacte amb el responsable de tractament (telèfon o adreces postals) des de països de la UE
- Ús de dominis web diferents a l'habitual al país tercer (com per exemple .ad) o l'ús de dominis neutrals o d'un àmbit d'aplicació més elevat com .eu o .com
- Si es proporcionen instruccions sobre com arribar als serveis ofertats des d'un estat membre de la UE
- La menció a clientela provinent d'estats membres de la UE, i en particular, la presentació d'escrits redactats per aquests clients
- Ús de llenguatge o d'una moneda diferent a la generalment emprada en el comerç del país tercer, especialment si es tracta de llengües o monedes d'un o més estats membres de la UE
- i l'oferta d'entrega de béns a països de la UE.

En cas de considerar que es dona algun o més d'un dels supòsits descrits, caldria adaptar el tractament de dades al RGPD i complir amb totes les seves obligacions (com pot ser el dur a terme una anàlisi d'impacte o el nomenar un representant a la UE).

INFORMES

j) Si una llei no estableix un termini de conservació de dades, viola la normativa andorrana de protecció de dades?

La normativa andorrana de protecció de dades no obliga a especificar un termini concret de conservació ni de durada del tractament de dades i per tant, la intemporalitat no contradiu l'ordenament jurídic andorrà en matèria de protecció de dades.

Això però quedarà subjecte a que, com hem afirmat anteriorment, només serà legítima la conservació i el tractament de dades que es limitin a la finalitat especificada en normes de creació o normativa específica i que aquesta concreció sobre la finalitat sí és una obligació integrada en el dret d'informació dels interessats. Així, qualsevol tractament de dades que es faci fora de la finalitat especificada serà il·legítim i contradirà la Llei de protecció de dades.

k) Cal informar de la cessió de dades de llogaters a Agències tributàries?

Cal complir amb el dret d'informació i aquest ha de ser adequat per tal de que l'interessat pugui saber en compliment de quina normativa concreta es produirà aquest intercanvi d'informació.

l) Poden cedir-se dades de copropietaris al President de la comunitat per part de l'administrador?

La relació que s'estableix entre una comunitat de propietaris i un administrador és un contracte de prestació de serveis de dades personals mitjançant el qual el responsable de les dades (la comunitat de propietaris) cedeix una sèrie de dades personals a un prestador (l'administrador) perquè les tracti de forma exclusiva amb la finalitat per la qual es va dur a terme el contracte (com pot ser la gestió de la comunitat o la seva representació).

Per tant, convindrà que l'administrador analitzi la finalitat que justifica, segons el president, aquesta cessió de dades i cedeixi només aquelles dades necessàries i adequades per dur a terme aquesta finalitat. De no ser així, s'entendrà que la cessió de dades va més enllà de la finalitat legítima i es necessitarà llavors del consentiment exprés dels interessats per al seu tractament.

INFORMES

m) Es pot prendre la temperatura per condicionar l'accés a establiments comercials o allotjaments turístics?

El dret a la protecció de dades és un dret reconegut per la Constitució andorrana i si la nostra normativa engloba qualsevol tractament de dades com a digne de protecció, la presa de temperatura corporal dels clients d'un establiment comercial o turístic serà il·legítima si no es compleixen amb les disposicions previstes per aquesta normativa, independentment si s'utilitzen mitjans electrònics com ara càmeres tèrmiques o tradicionals per la presa de la temperatura. Així doncs, tal com preveu la llei de protecció de dades, la presa de temperatura només serà legítima si es disposa del consentiment exprés de la persona afectada, o bé quan es tracti d'una obligació legal concreta imposada per l'autoritat sanitària. L'autoritat competent no ha dictat cap norma legal que empari la presa de temperatura per permetre l'entrada d'establiments comercials mitjançant termòmetres o altres dispositius com càmeres tèrmiques. Així doncs, tal presa de temperatura només podrà dur-se a terme si es disposa del consentiment de la persona interessada.

n) Es poden captar imatges de la via pública per part de càmeres de videovigilància instal·lades en locals comercials?

Com a norma general no es poden captar imatges del carrer des d'instal·lacions privades. La captació incidental d'imatges de la via pública per a la vigilància d'edificis o instal·lacions només resulta legítima si és inevitable per assolir la finalitat de vigilància de l'edifici o la instal·lació.

La nostra recomanació doncs és que, per la finalitat de videovigilància s'opti per enfocar les càmeres cap a dins de la botiga per tal de minimitzar la captació d'imatges de la via pública o la instal·lació de les mateixes dins de l'establiment comercial de forma que s'enfoqui la porta d'accés però no s'enregistri el carrer (per exemple, col·locant les càmeres sobre de la porta).

INFORMES

o) Es poden cedir dades en la resposta a preguntes fetes pel Consell General al Govern?

En fer la sol·licitud d'accés a la informació que contingui dades de caràcter personal, caldrà que es concretin en relació amb quina finalitat sol·liciten aquest accés i en quins termes, per tal de facilitar la ponderació que el Govern, com a responsable, ha de realitzar per valorar la pertinença de l'accés a determinades dades personals, en base a l'esmentat principi de minimització de dades.

Podria analitzar-se també la possibilitat que la informació sol·licitada es remeti de forma dissociada, sempre que aquesta informació es presenti de manera que permeti al Conseller assolir la finalitat de control pretesa, i li possibiliti sol·licitar, si escau, informació individualitzada sobre els assumptes que interessin respecte empleats públics, si aquesta informació és imprescindible per al control de l'activitat pública.

p) Poden els hereus d'un difunt exercir els seus drets ARSO?

Hem d'entendre que el tractament de dades de les persones físiques que reben assistència mèdica en centres o consultes sanitàries i la documentació que conforma el seu expedient i historial mèdic es troba sotmès als principis i garanties de la normativa andorrana de protecció de dades personals al tractar-se de dades personals sensibles. Ara bé, els drets ARSO són drets personalíssims.

Per tot això, en el cas que ens ocupa, l'exercici d'aquests drets només podria fer-se mitjançant un requeriment judicial o si el difunt hagués fet un mandat testamentari per tal que hereus o mandataris exercitessin aquests drets en nom seu o bé en base a una altra normativa que li pogués ser d'aplicació.

q) Es pot exigir l'accés a les imatges captades per un agent de circulació en cas d'un accident per cedir-les a l'asseguradora?

Una part implicada en un accident té l'obligació de donar part però la llei no l'obliga a obtenir dades concretes sobre l'altra part implicada. Així, d'acord amb el principi de qualitat de les dades (art.6 del Reglament) la recollida d'aquestes dades seria excessiva a la finalitat perseguida que és la de donar part a l'asseguradora d'un accident i per tant, el seu tractament seria il·lícit. En tot cas, serà la companyia asseguradora qui durà a terme els tràmits pertinents d'acord amb la seva normativa d'aplicació.

INFORMES

r) He de demanar permís per instal·lar videovigilància a casa meva?

D'acord amb l'art. 7 de la Llei 15/2003, la instal·lació de càmeres de videovigilància en domicilis privats entra dins de l'àmbit domèstic, fet que provoca que la normativa andorrana de protecció de dades no sigui d'aplicació. Ara bé, cal remarcar que està prohibida qualsevol captació d'imatges de la via pública.

s) Poden els locals de restauració recollir dades dels clients per a l'ajuda del rastreig en el context de la COVID-19?

Els restauradors són prestadors de serveis de Govern i que recullen les dades en nom seu, així que aquest darrer n'és el responsable. Les dades hauran de recollir-se, tractar-se i emmagatzemar-se doncs d'acord amb les instruccions donades pel responsable via decret. La recollida de dades per part dels restauradors només pot respondre a finalitats sanitàries.

Els restauradors, malgrat no siguin els responsables de les dades, hauran de garantir les mesures de seguretat i confidencialitat necessàries per impedir l'accés de tercers a les dades.

Per tal de dur a terme la finalitat perseguida de control de contactes, només podrien recollir-se dades de contacte dels interessats, com són el nom i cognoms i un número de telèfon.

t) Es poden enregistrar les classes online sense el consentiment d'alumnes?

La recollida de dades mitjançant l'enregistrament d'imatges és un tractament de dades i com a tal, la persona interessada ha de consentir-ne l'existència. Així, el responsable de tractament haurà d'obtenir el consentiment dels interessats per a que les classes puguin enregistrar-se per tal de poder procedir a la gravació i possible difusió de les seves dades personals (en el cas de menors, caldrà obtenir el consentiment dels pares o tutors).

A més a més, el responsable haurà de conservar el suport mitjançant el qual els interessats han consentit ja que el Reglament especifica que en cas de dubte, serà el responsable de tractament qui haurà de provar que es va obtenir el consentiment de l'interessat.

INFORMES

u) Puc exercir el meu dret d'accés a les dades policials?

La persona interessada té dret a que algú que tracti les seves dades li informi de quines dades disposa d'un mateix i la font d'obtenció de les mateixes (entre d'altres). Així, hauríeu d'adreçar un escrit al responsable, en aquest cas al cos de policia, de tal forma que quedi constància de la data de recepció per tal de que donin resposta a la vostra consulta en un termini de 5 dies hàbils que començarà a comptar des de la recepció dels mateixos de l'escrit.

v) Cal incloure el CV dels treballadors per a presentar-se a un edicte o concurs públic?

La finalitat d'adjudicar un edicte públic no implica la legitimació per a demanar el currículum ni les titulacions acadèmiques dels treballadors de l'empresa que hi participa ja que es tractaria d'una recollida de dades excessiva. De voler-se procedir a aquesta comunicació caldria o bé el consentiment exprés de tots els treballadors per tal que es cedissin les seves dades personals o bé anonimitzar les dades (per exemple, fer un resum de titulacions acadèmiques o de nivells sense que s'identifiqui a quin treballador correspon la titulació).

w) Puc enregistrar trucades telefòniques?

L'enregistrament de la trucada seria un tractament de dades. Com a tal, la base legitimadora de tal tractament és, d'acord amb l'art. 17 de la Llei 15/2003, exclusivament el consentiment de la persona interessada (no essent d'aplicació les excepcions de l'art. 18). Per tant, a l'inici de la trucada la persona haurà de ser informada de que se l'enregistrarà i es compleixin amb els deures del dret a informació prevists a la normativa andorrana de protecció de dades. A més a més, el responsable haurà de declarar un fitxer relatiu a aquest tractament de dades.

LA NOSTRA OFICINA

Edifici del Consell General
Carrer Doctor Vilanova, 15-17 (planta -5)
AD500 Andorra la Vella
Principat d'Andorra

EL NOSTRE E-MAIL

apda@apda.ad

EL NOSTRE TELÉFON

+376 808 115

ap
da

Agència Andorrana
de Protecció de Dades